

Frågor och svar

Köpare

Köpare: Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet
Handläggare: Arman Borghem
Telefon: +46 (0)70 242 78 42
E-post: Arman.Borghem@kammarkollegiet.se

Upphandling

Namn: Programvaror och tjänster - Systemutveckling
Referensnr: 23.3-5559-17
Beskrivning: Systemutveckling omfattar programvaror och tjänster som används för systemutveckling

---

Publikt informationsmeddelande

Från: Arman Borghem/Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Datum: 2017-11-21 16:43

Till: Alla

"Bilaga Förteckning åberopade företag" har förtydligats avseende utländska företag. Statens inköpscentral har ersatt bilagan med en uppdaterad version daterad 2017-11-21 som inte anger specifikt att det är hos Bolagsverket registrering måste vara gjord samt att organisationsnummer bara är ett exempel på registrering.

Publikt informationsmeddelande

Från: Daniel Melin/Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Datum: 2017-11-22 12:13

Till: Alla

Alla Bilaga Utkast till Säkerhetsskyddsavtal har bytts ut. Skillnaden är att de fält som senare ska fyllas i är ändrade till formulär för enklare ifyllnad. De nya bilagorna är daterade 2017-11-22.

Publikt informationsmeddelande

Från: Daniel Melin/Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Datum: 2017-11-28 14:48

Till: Alla

Bilaga Utkast till Personuppgiftsbiträdesavtal har uppdaterats. Den nya versionen har några mindre språkliga ändringar samt är ett PDF-formulär. Uppdaterad version är daterad 2017-11-28.

Publikt informationsmeddelande

Från: Daniel Melin/Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Datum: 2017-12-08 09:46

Till: Alla

I upphandlingen ställs krav på programvaror med viss funktionalitet, dessa programvaror kräver ofta underliggande programvaror för att fungera. Statens inköpscentral vill därför förtydliga följande: Operativsystem behöver inte anges i något av kraven 3.4.1 - 3.4.12. Databashanterare behöver inte anges i något av kraven 3.4.1 - 3.4.2 samt 3.4.4 - 3.4.12. Angiven programvara ska, om kravet inte anger annat, i sig själv innehålla den funktionalitet som anges i kravet.

Publikt informationsmeddelande

Från: Arman Borghem/Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Datum: 2017-12-08 13:04

Till: Alla

Statens inköpscentral vill förtydliga att konsult som redovisas med kompetens inom angiven programvara måste ha aktuell kompetens för den angivna programvaran. Det finns dock inget generellt krav avseende när redovisat uppdrag senast får ha utförts.

Publikt informationsmeddelande

Från: Daniel Melin/Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Datum: 2017-12-08 13:08

Till: Alla

I flera krav avseende programvara framgår att anbudsgivaren kan ange öppen källkodslicens för huvuddelen av källkoden. Om huvuddelen av en programvaras källkod inte är licensierad under en enda öppen källkodslicens utan under flera öppen källkodslicenser ska anbudsgivaren ange de öppen källkodslicenser som tillsammans omfattar huvuddelen av källkoden.

Publikt informationsmeddelande

Från: Arman Borghem/Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Datum: 2017-12-11 15:42

Till: Alla

Om anbudsgivaren inte lämnar egenförsäkran genom att besvara frågorna i upphandlingsdokumenten, kan bilaga ESPD-request användas med EU-kommissionens e-tjänst för det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet (ESPD). Observera att bilaga ESPD-request endast behöver ges in för anbudsgivare som så önskar. Den anbudsgivare som föredrar kan lämna anbud på sedvanligt vis, dvs. följa upphandlingsdokumenten och bortse från bilaga ESPD-request. Filen ESPD-request finns nu tillgänglig som en bilaga. För mer information, se avsnitt 4.1 samt bilaga Information egenförsäkran och ESPD.

Privat fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-11 17:53**Till:** Upphandlande enheten

Under fråga 12 finns tre obesvarade frågor som vi skulle vilja ha svar på. Kommer Kammarkollegiet att svara på dessa frågor?

Publikt informationsmeddelande**Från:** Daniel Melin/Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-15 11:54**Till:** Alla

Bilaga Allmänna villkor har uppdaterats. Den nya versionen har en ändring i punkt 21.2. Uppdaterad version är daterad 2017-12-15.

Ändringen är endast en anpassning till definierade begrepp i Dataskyddsförordningen (GDPR) och tydliggör att det specifikt är den registrerades anspråk som regleringen avser.

Publikt informationsmeddelande**Från:** Arman Borghem/Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-18 16:45**Till:** Alla

Statens inköpscentral noterar tidigare ställda frågor 6, 12, 23, 24, 25, 27 och 28 angående åberopade företag och vill ge följande sammanfattande information. Ett bolag som används som underleverantör i kapitel "Kravspecifikation" behöver inte åberopas som kapacitet i kapitel "Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare" till följd av att bolaget används som underleverantör i kapitel "Kravspecifikation". Intygande om förfogande över nödvändiga personalresurser enligt 4.9.4 innebär inte att anbudsgivaren måste ange dessa i bilaga Förteckning åberopade företag vid anbudsinlämning.

---

1 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-11-22 09:51**Till:** Alla

Är timpriset fast under hel avtalsperioden? Om inte när och hur sker revidering av timpriset?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-11-22 09:51**Till:** Alla

I krav 3.3 Takpris för konsulttjänst anges "Takpriset per timme gäller under hela ramavtalsperioden samt för därefter giltiga kontrakt."

Observera att takpriset endast gäller för i kravet angiven konsulttjänst och med angiven nivå.

---

2 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-11-22 09:53**Till:** Alla

Ingår kostnad för programvaror i anbudspriset (dvs programvaror som leverantören installerar i kundens it-miljö för utförande av systemutvecklingsuppdrag)?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-11-22 09:53**Till:** Alla

Anbudspriset i krav 3.3 är ett timpris för utförandet av en konsulttjänst och är inte knutet till kostnad för programvara.

---

3 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-11-22 10:01**Till:** Alla

Krävs flytande svenska i tal och skrift för konsulterna? Krävs svenskt medborgarskap för konsulterna?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-11-22 10:01**Till:** Alla

Det finns inget krav i ramavtalsupphandlingen avseende angivna konsulters medborgarskap eller språkkunskaper i tal och skrift.

Observera dock kapitel 6 i bilaga Kravkatalog under rubrikerna "Språk" och "Säkerhet och Säkerhetsskyddsavtal"

---

4 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-11-22 10:09**Till:** Alla

Hur översätts anbudspriset för systemadministratör nivå 3 till andra roller och nivåer? Eller är det ett

enhetspris för varje team oavsett upphandlingsomfattning vid förnya konkurrensutsättning bland de utvalda ramavtalsleverantörerna?

Publikt svar

Från: Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Datum: 2017-11-22 10:09

Till: Alla

Anbudspriset gäller endast för angiven konsulttjänst och nivå enligt vad som anges i krav 3.3 Takpris för konsulttjänst. För andra konsulttjänster och nivåer bestäms priserna i respektive kontrakt som tecknas efter förnyad konkurrensutsättning.

---

5 Publik fråga

Från: [REDACTED]

Datum: 2017-11-27 10:48

Till: Alla

Avseende 5.10.4 Kontroll av underleverantörer, tolkar vi att det är Kammarkollegiets avsikt att överlåta kontroll av att underleverantör uppfyller krav i ramavtalet till anbudsgivaren. Är detta en korrekt tolkning?

Publikt svar

Från: Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Datum: 2017-11-27 10:48

Till: Alla

Anbudsgivaren ansvar för att säkerställa att underleverantör uppfyller i ramavtalet ställda krav. Statens inköpscentral har rätt till kontroll och uppföljning av såväl Ramavtalsleverantör som åberopade företag och underleverantörer, se bl.a. avsnitt 5.10.4 Kontroll av Underleverantörer samt avsnitt 5.15.1 Uppföljningsrätt.

---

6 Publik fråga

Från: [REDACTED]

Datum: 2017-11-27 11:33

Till: Alla

1. Avseende ESPD Egenförsäkran, är det rätt uppfattat att anbudsgivare ska fylla i denna enbart för sig själv som anbudsgivare och inte för åberopade företag?

2. Avseende alternativet att istället svara på frågorna i upphandlingsunderlaget, är det rätt uppfattat att anbudsgivare ska fylla i dessa enbart för sig själv som anbudsgivare och inte för åberopade företag?

Publikt svar

Från: Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Datum: 2017-11-27 11:33

Till: Alla

Nej, det är inte korrekt. Se bilaga "Information egenförsäkran och ESPD" där det anges "Vid åberopande av annans kapacitet eller konsortium, ska även en bilaga ESPD-request fyllas i och ges in för varje leverantör." Avseende upphandlingsunderlaget framgår i kapitel "Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare" att anbudsgivarens svar även omfattar åberopade företag, dvs. anbudsgivaren lämnar egenförsäkran å sina åberopade företags vägnar.

Observera att detta endast gäller åberopade företag, inte underleverantör.

---

7 Publik fråga

Från: [REDACTED]

Datum: 2017-11-28 10:38

Till: Alla

Under rubrik 3.4 finns ett antal frågor av karaktären "Anbudsgivaren bör erbjuda en konsult som kan utföra konsulttjänsten systemförvaltning av angiven programvara. Konsult ska lägst ha kompetensnivå 4.". Att anbudsgivarens konsult skall bevisa erfarenhet av angiven programvara för att erhålla mervärde är uppenbar, men är det korrekt uppfattat att kompetensnivån främst syftar till antal år inom rollen (ref Bilaga Kravkatalog), dvs att konsulten även kan ha jobbat med andra programvaror inom samma tjänsteområde för att uppfylla kravet på nivå och därmed mervärde?

Publikt svar

Från: Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Datum: 2017-11-28 10:38

Till: Alla

Det är den beskrivna konsulttjänsten som ska kunna tillhandahållas enligt angiven kompetensnivå. Erfarenhet, kunskap, ledning och självständighet enligt en kompetensnivå behöver inte avse enbart den specifika programvara som anbudsgivaren angett utan kan avse andra programvaror som är relevanta för konsulttjänsten.

---

8 Publik fråga

Från: [REDACTED]

Datum: 2017-11-29 11:33

Till: Alla

Avseende de uppdrag som skall beskrivas under 3.4.1-3.4.12, är det uppdrag som skall ha varit utförda av konsult under den tid som personen har varit anställd hos anbudsgivare (eller konsulttjänstleverantör), eller kan det även avse uppdrag som har utförts under en period då konsulten var anställd hos en annan arbetsgivare?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-11-28 15:16**Till:** Alla

Uppdrag som namngiven konsult genomfört som beskrivs för verifiering av konsults kompetens behöver inte ha utförts medan konsult varit anställd av i upphandlingen angiven arbetsgivare. I upphandlingen angiven arbetsgivare (anbudsgivare eller konsulttjänstleverantör) avser konsults arbetsgivare vid anbudsinlämning.

---

9 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-11-29 11:45**Till:** Alla

Fråga gällande verifiera konsultens kompetens genom att beskriva ett uppdrag som konsult genomfört inom installation av angiven programvara.

Vi tolkar detta som att vi inte ska inkomma med något CV för konsulten samt att kravet uppfylls om vi kan visa i fritextsvaret att konsulten arbetat med angiven programvara.

Är det korrekt uppfattat?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-11-29 11:07**Till:** Alla

Det stämmer att CV inte ska bifogas samt att fritext-fältet ska användas för beskrivning.

Notera dock att Statens inköpscentral, i enlighet med 3.1, vid ett senare skede kan komma att kräva in bevis för angiven beskrivning.

---

10 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-11-29 11:46**Till:** Alla

I punkten 3.6.2 "Agil systemutveckling" skall flera roller anges för respektive konsult. I kravkatalogen saknar vi definition av vilka roller som avses inom agil systemutveckling. Kan ni förtydliga vilka roller som avses?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-11-29 11:19**Till:** Alla

En roll i krav 3.6.2 är i princip samma sak som en konsulttjänst. Två roller kan således vara t.ex. säkerhet och systemutveckling, test och systemutveckling samt liknande kombinationer.

---

11 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-05 16:51**Till:** Alla

Vi kan inte hitta något skrivet i dokumenten och undrar därför följande.

Är det tillåtet att ha underleverantörer mer än ett led?

D.v.s. åberopa en underleverantörs underleverantör och dess kapacitet utan direkt avtalsförhållande mellan anbudsgivare och underleverantörens underleverantör?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-04 07:54**Till:** Alla

Nej, det är inte tillåtet.

---

12 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-06 16:57**Till:** Alla

Fråga angående sanningsförsäkran i punkt 4.5:

Omfattar kravet på att utan dröjsmål tillhandahålla sanningsförsäkran både "åberopade företag" och "underleverantörer" enligt definition i punkt 2.4?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-06 16:57**Till:** Alla

4.5 omfattar endast anbudsgivaren och eventuella åberopade företag.

---

13 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-06 16:57**Till:** Alla

För att kunna lämna ett så kvalitativt bra anbudsunderlag som möjligt så krävs det en hel del arbete med detta anbud och med de två andra anbuderna i Programvaror & Tjänster-sviten. Omfattningen på anbuderna är stora och då det är få arbetsdagar fram till den 11 januari undrar vi om Kammarkollegiet kan tänka sig att flytta fram anbudsinslämningsdatum för dessa upphandlingar till i slutet på januari. Det skulle ge oss leverantörer en möjlighet att på bästa sätt svara upp mot de ställda kraven. Med anledning av detta frågar jag:

1. Kan Kammarkollegiet flytta fram datum för anbudsinslämning?
2. Om svaret är Nej på frågan ovan så vill vi att Kammarkollegiet motiverar svaret.

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-06 16:57**Till:** Alla

Sista anbudsdag kommer i dagsläget inte att flyttas fram i tiden.

---

14 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-07 10:56**Till:** Alla

Hej, avseende punkt 3.8.2: skall den efterfrågade konsulten ha miljökompetens avseende viss specifik programvara eller avser miljökompetensen programvaror generellt?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-07 10:56**Till:** Alla

Krav 3.8.1 avser programvaror inom upphandlingsföremålet.

---

15 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-07 10:58**Till:** Alla

Praxis vid upphandlingar brukar vara att anbudsgivare har tid på sig att ställa frågor åtminstone fram till tio dagar före anbudsinslämning. Utifrån svaret på fråga 13 borde det vara skäligt att Kammarkollegiet förlänger tid för frågor och svar åtminstone fram till årsskiftet. Är det något som Kammarkollegiet kan tänka sig att justera?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-07 10:58**Till:** Alla

Sista dag att ställa frågor kommer i dagsläget inte att flyttas fram i tiden.

---

16 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-07 11:00**Till:** Alla

Hej, kan takpriser komma att sättas av avropsberättigade i förnyade konkurrensutsättningar under ramavtalsperioden för samtliga roller och kompetensnivåer?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-07 11:00**Till:** Alla

I en avropsförfrågan kan kund ställa upp valfria villkor som ryms inom ramavtalet. Detta inkluderar priser på konsulttjänster med takpriser om kund så önskar. Se även bilaga Kravkatalog, avsnitt 6, rubriken "Pris och prismodell".

---

17 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-08 09:26**Till:** Alla

Har ni någon ungefärlig uppfattning om hur fördelningen mellan Resurstjänst, Teamtjänst och Uppdragstjänst kommer att se ut?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-07 13:37**Till:** Alla

Statens inköpscentral har inte någon uppfattning kring fördelningen mellan Resurstjänst, Teamtjänst och Uppdragstjänst i kommande kontrakt.

---

18 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-08 09:29**Till:** Alla

Avseende svaret på fråga 8, gäller det generellt för hela kapitel 3 och inte bara för 3.4.1-3.4.12?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-07 16:01**Till:** Alla

Det gäller för samtliga relevanta krav i kapitel "Kravspecifikation".

19 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-11 10:23**Till:** Alla

I svaret på fråga 10 säger ni att en roll är "i princip samma sak som en konsulttjänst". Detta är otydligt beskrivet. En konsulttjänst, anser vi, är inte samma sak som en roll. Oftast ingår flera roller i en konsulttjänst. T.ex. inom Systemutveckling finns enligt er beskrivning (i upphandlingsunderlaget Bilaga Kravkatalog Kapitel 5 Konsulttjänster) olika kundbehov såsom systemarkitektur, datamodellering, design, gränssnittsutveckling, systemering, programmering, och databasdesign. Dessa kundbehov är i marknaden oftast benämnda som roller (t.ex. en systemarkitekt, en programmerare, en gränssnittsutvecklare o.s.v.).
Frågor:

1. Kan vi tolka begreppet roll som en av de i varje definierad Konsulttjänst beskrivna kundbehoven och omsätta dessa till roller?
2. Om svaret på frågan ovan är Nej, skulle vi vilja att Kammarkollegiet specificerar rollerna som är aktuella för upphandlingen.

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-08 16:23**Till:** Alla

1. Nej.
2. Statens inköpscentral vill understryka att i krav 3.6.2 "Agil systemutveckling" ska för angiven konsult två olika roller förstås som två olika konsulttjänster. Det kan således vara t.ex. säkerhet och systemutveckling, test och systemutveckling, användbarhet och test samt liknande kombinationer.

Kund kan i kommande avrop avvika från detta och kravställa på olika specificerade kompetenser inom exempelvis konsulttjänsten systemutveckling.

20 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-12 09:33**Till:** Alla

I Ramavtalets punkt 5.10.2 anges att det vid Kontrakts fullgörande måste finnas ett skriftligt åtagande från Underleverantör som bland annat visar att Underleverantören "accepterar samtliga villkor i bilaga Allmänna villkor samt samtliga villkor i bilagorna med Särskilda villkor". (se även punkt 5.10.6 om att det ska finnas avtal som säkerställer att Underleverantör följer "de villkor och förutsättningar som anges i Ramavtalet och ingångna Kontrakt").

En stor del av upphandlingsföremålet avser standardiserade varor och tjänster, t.ex. proprietär programvara och publika molntjänster. Detta är produkter/tjänster som tillhandahålls flera kunder, ofta på global basis, enligt standardiserade villkor där möjlighet saknas att göra individuella anpassningar. Visserligen medger Kammarkollegiets villkor användning av standardvillkor, men endast underordnat och som komplettering till Kammarkollegiets Allmänna villkor och Särskilda villkor. En leverantör av standardprodukter / -tjänster har t.ex. inte möjlighet att infria ytterligare ansvar för fel och försening än som följer av de garantier som gäller för produkten/tjänsten. Det sagda innebär således att en Underleverantör inte kan erbjuda sina standardprodukter / -tjänster under Kammarkollegiets villkor och således inte delta med dessa i denna upphandling. Mot denna bakgrund undrar vi om Kammarkollegiet kan ta bort/modifiera nämnda krav i Ramavtalets punkt 5.10.2 och 5.10.6 för att möjliggöra deltagande av Underleverantörer av standardprodukter / -tjänster i upphandlingen. Det är i sådant fall upp till Ramavtalsleverantören att erbjuda ytterligare tjänster i form av t.ex. felansvar som följer av Kammarkollegiets villkor, vilket torde vara tillfyllt för Kammarkollegiet.

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-12 09:33**Till:** Alla

Det är viktigt att notera att Allmänna villkor och Särskilda villkor har olika ansvarsregleringar för ramavtalsleverantör respektive underleverantör. En underleverantör som accepterar Allmänna villkor och Särskilda villkor ikläder sig därmed inte allt det ansvar som ramavtalsleverantör har. Det är ramavtalsleverantör som ingår kontrakt med kund. Om Allmänna villkor och Särskilda villkor exempelvis anger att ramavtalsleverantör har ett ansvar vid försening och detta ansvar går längre än en underleverantörs standardvillkor för en publik molntjänst, innebär inte underleverantörs acceptering av Allmänna villkor och Särskilda villkor att underleverantör ikläder sig ramavtalsleverantörs ställning

och därmed själv står för det utökade ansvaret gentemot kund vid försening. Det förblir då ytterst ramavtalsleverantörs ansvar att ersätta kund i den utsträckning som anges i Allmänna villkor och Särskilda villkor. Ramavtalsleverantörs kommersiella avtal med underleverantör angående eventuell ersättning och riskfördelning i en sådan situation är ingenting som regleras av ramavtalet. Ramavtalsleverantör kan dessutom låta ökad risk återspeglas i priset till kund.

Till skillnad från regleringar i Allmänna villkor och Särskilda villkor som specifikt träffar ramavtalsleverantörs ansvar finns regleringar som även omfattar underleverantör och som underleverantör inte kan kringgå eller jämka bort genom riskfördelning eller monetär ersättning mellan ramavtalsleverantör och underleverantör. Exempel på detta är regleringen i Särskilda villkor för proprietär programvara avsnitt 9 om licensrevision, och regleringen i Allmänna villkor avsnitt 27.3 om att rättigheter och skyldigheter enligt Kontrakt bestäms av svensk lag med undantag av dess lagvalsregler. Statens inköpscentral vet att leverantörer av proprietär programvara och publik molntjänst med global närvaro erbjuder sina programvaror och molntjänster på nu gällande ramavtal i stor omfattning vilket också förväntas vara fallet på kommande ramavtal. I aktuellt avseende skiljer sig inte villkorens upplägg åt i någon påtaglig utsträckning.

---

21 Publik fråga**Datum:** 2017-12-12 10:01**Från:** [REDACTED]**Till:** Alla

Fråga avseende angivna konsulter tidigare uppdrag: Får man uppge uppdrag som är utförda inom ramen för tidigare anställning? Alltså anställning hos annan arbetsgivare än anbudsgivare och/eller underleverantör?

Publikt svar**Datum:** 2017-12-12 10:01**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Till:** Alla

Se svar på fråga 8.

---

22 Publik fråga**Datum:** 2017-12-12 10:07**Från:** Bid Manager/[REDACTED]**Till:** Alla

För område 3.4.5 (Programvara för identitets- och åtkomsthantering för installation i kunds it-miljö) efterfrågas "Verifiera andra konsultens kompetens genom att beskriva ett uppdrag som konsult genomfört inom systemutveckling av angiven programvara". Definieras detta som systemutvecklare som integrerat mot programvaran med exv. applikationer eller nätverk eller systemutvecklare som anpassat programvaran för identitets- och åtkomsthantering i sig. Normalt är detta två olika roller som båda kan benämnas "inom systemutveckling".

Publikt svar**Datum:** 2017-12-11 13:10**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Till:** Alla

Både integration av programvara mot något annat som kund använder samt anpassning av programvara genom att vidareutveckla, förändra eller modifiera ryms inom konsulttjänsten systemutveckling och kan därför anges som tidigare uppdrag.

---

23 Publik fråga**Datum:** 2017-12-12 11:53**Från:** [REDACTED]**Till:** Alla

Är det korrekt uppfattat att nyttjande av underleverantör för att uppfylla krav "3. Kravspecifikation", ej är att se som åberopande av annat företags kapacitet, även om det står i 2. Administrativa förutsättningar och krav, avsnitt 2.4 första stycket "Detta innebär att anbudsgivaren åberopar annat företags kapacitet för att uppfylla krav om ekonomisk och finansiell ställning eller teknisk och yrkesmässig kapacitet."? Vi syftar då på "teknisk och yrkesmässig kapacitet".

Publikt svar**Datum:** 2017-12-12 11:53**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Till:** Alla

I upphandlingen används begreppet åberopat företag endast för uppfyllande av krav i kapitel "Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare". Begreppet underleverantör används inte för för att uppfylla krav i kapitel "Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare" utan används för att uppfylla krav i kapitel "Kravspecifikation".

---

24 Publik fråga**Datum:** 2017-12-12 11:54**Från:** [REDACTED]**Till:** Alla

I avsnitt 4.5 andra stycket skriver Ni "Är leverantören en juridisk person,...". Frågan är vilken definition Ni har

på "leverantör" relaterat till åberopat företag, anbudsgivare och underleverantör?

Publikt svar

Datum: 2017-12-12 11:54

Från: Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Till: Alla

I upphandlingen används begreppet åberopat företag endast för uppfyllande av krav i kapitel "Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare". Begreppet underleverantör används inte för att uppfylla krav i kapitel "Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare" utan används för att uppfylla krav i kapitel "Kravspecifikation".

---

25 Publik fråga

Datum: 2017-12-12 12:01

Från: [REDACTED]

Till: Alla

Om ett koncernmoderbolag skall vara anbudsgivare och använda sina dotterbolag (Se 4.3 stycke 1 (avser exempelvis systerbolag, dotterbolag...)) som underleverantör för att leverera olika tjänster, skall då dotterbolagen vara en underleverantör eller ett åberopat företag för att uppfylla kraven i avsnitt 3 Kravspecifikation?

Publikt svar

Datum: 2017-12-06 10:26

Från: Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Till: Alla

För bolag som används för att uppfylla krav i kapitel "Kravspecifikation" används i upphandlingen begreppet underleverantör. För bolag som används för att uppfylla krav i kapitel "Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare" används i upphandlingen begreppet åberopat företag.

---

26 Publik fråga

Datum: 2017-12-12 12:01

Från: Bid Manager/[REDACTED]

Till: Alla

För område 3.8.2. Vad är definitionen av åtgärden "Lastoptimering" som energieffektiv åtgärd? Vilka åtgärder skall ha genomförts. Ge gärna konkret exempel.

Publikt svar

Datum: 2017-12-12 12:01

Från: Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Till: Alla

Med lastoptimering avses att hårdvara utnyttjas med optimal verkningsgrad.

---

27 Publik fråga

Datum: 2017-12-12 12:03

Från: [REDACTED]

Till: Alla

I bilagan "Förteckning åberopade företag" skall anges med vilken kapacitet företaget bidrar till anbudet. Avses med detta "antal konsulter" som företaget kan bidra med eller avses "kompetensområden" som företaget bidrar med?

Publikt svar

Datum: 2017-12-12 12:03

Från: Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Till: Alla

Konsulter och kompetensområden anges inte i bilaga Förteckning åberopade företag.

---

28 Publik fråga

Datum: 2017-12-12 12:07

Från: [REDACTED]

Till: Alla

I det fall att vi behöver använda en partnerfirma för att uppfylla ett av kraven, Exempelvis en av rollerna inom Programmeringsspråk. Behöver vi då redovisa partnerfirman i förteckning över åberopande företag?

Publikt svar

Datum: 2017-12-07 15:58

Från: Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Till: Alla

För bolag som används för att uppfylla krav i kapitel "Kravspecifikation" används i upphandlingen begreppet underleverantör. För bolag som används för att uppfylla krav i kapitel "Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare" används i upphandlingen begreppet åberopat företag. Underleverantör anges inte i bilaga Förteckning åberopade företag.

---

29 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-12 12:09**Till:** Alla

Skulle Kammarkollegiet i ramavtalet punkt 5.15.1, i de allmänna villkoren punkt 19.1, personuppgiftsbiträdesavtalet punkt 4.9 och punkt 12 i säkerhetsskyddsavtalen kunna tänka sig att förtydliga att den externa revisorn inte får vara en konkurrent till leverantören och, i den utsträckning det inte redan framgår av avtalen, att revisorn ska åta sig att göra skäligen sekretessåtaganden?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-11 12:59**Till:** Alla

Utkast till personuppgiftsbiträdesavtal samt säkerhetsskyddsavtal är utkast och ska fyllas i av kund, men kund kan även modifiera dessa, varför dessa inte kommer ändras i ramavtalsupphandlingen.

Punkt 19.1 i Allmänna villkor anger tydligt att samråd ska ske varför behov av ändring inte föreligger.

Punkt 5.15.1 i Ramavtalets huvuddokument gäller endast Statens inköpscentrals revisionsrätt och Statens inköpscentral ser inget skäl till att reglera detta annorlunda än i Statens inköpscentrals övriga ramavtal.

Hantering av sekretess kan avtalas om parterna så önskar.

30 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-14 13:38**Till:** Alla

Allmänna villkor, ansvar för skada: Vi ber er bekräfta att ansvaret i punkt 7.3 och 20.1 faller inom ramen för ansvarsbegränsningarna enligt avsnitt 21. Stämmer det?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-14 13:38**Till:** Alla

Ja.

31 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-14 13:46**Till:** Alla

Gällande punkt 22 i de allmänna villkoren, då försäkringsbrev innehåller en stor mängd information, skulle det vara en godtagbar lösning att istället inge ett försäkringsbevis/intyg som påvisar att fullgott försäkringskydd enligt avtalet föreligger?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-13 06:56**Till:** Alla

Kund har rätt till bestyrkt kopia av relevanta gällande försäkringsbrev.

32 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-14 14:22**Till:** Alla

Om anbudsgivarens underleverantör i sin tur använder sig av underleverantör (underleverantör i två led) för att leverera t ex en konsult som presenteras i anbudet, behöver anbudsgivaren kunna tillhandahålla/inneha ett samarbetsavtal direkt med den sistnämnda underleverantören?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-14 14:22**Till:** Alla

Ramavtalsleverantör svarar för varje underleverantör såsom för egen del. Anbudsgivarens ansvar innefattar att ha samarbetsavtal med varje underleverantör. Anbudsgivaren ska vidare föra förteckning över underleverantörer, säkerställa deras efterlevnad av villkor med mera.

Anbudsgivarens underleverantör kan därmed inte ha en underleverantör, eftersom underleverantörer är anbudsgivarens ansvar. Se avsnitt 5.10 "Underleverantörer" för mer information. Se även svar på fråga 11.

33 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-14 14:22**Till:** Alla

Vilka personer/funktioner hos Kammarkollegiet består den grupp som kommer att utvärdera anbudet av?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-14 14:22**Till:** Alla

Anställda på enheten för IT-upphandling på Statens inköpscentral.

---

34 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-14 14:25**Till:** Alla

Hej, angående 3.5.2-3.5.4. Finns det något krav på vart molnplattformen skall vara placerad, inom EU eller Sverige?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-12 16:08**Till:** Alla

I ramavtalsupphandlingens krav 3.5.2 - 3.5.4 ställs inget krav på var molntjänst ska vara placerad.

---

35 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-14 14:33**Till:** Alla

Följdfråga till svaret på fråga 9.

Vi tolkar det som för att uppfylla kraven för respektive konsult ska anbudsgivaren ange ett uppdrag utfört med efterfrågad programvara, samt kortfattat specificera ytterliga uppdrag för att påvisa att efterfrågad kompetensnivå uppfylls.

Är det korrekt uppfattat?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-12 13:25**Till:** Alla

I frågorna kopplade till krav i kapitel "Kravspecifikation" anges vilken information som efterfrågas. Läs varje enskilt krav inklusive dess frågor (a, b, etc.) för information om vad som specifikt efterfrågas. I många krav kan en eller flera konsulter anges där anbudsgivaren beskriver ett, inte flera, uppdrag per angiven konsult och där varje beskrivet uppdrag ska ha innefattat den programvara anbudsgivaren angett. Beskrivning vid anbudsinlämning behöver inte särskilt redogöra för hur efterfrågad kompetensnivå uppfylls. Notera dock att Statens inköpscentral efter anbudsinlämning kan begära in verifikation på kravuppfyllnad från anbudsgivaren.

---

36 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-14 14:48**Till:** Alla

Om en anbudsgivare kan erbjuda publika molntjänster från flera olika länder men inom samma koncern, ska de olika legala enheterna då betraktas som olika underleverantörer? Behöver anbudsgivaren i så fall ha ett samarbetsavtal med samtliga av dessa?

Publikt svar**Från:** Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet**Datum:** 2017-12-13 06:55**Till:** Alla

Det beror på hur koncernen är strukturerad. Om det finns ett bolag som ansvarar för samtliga länder, och som kund ingår avtal med, räcker det med samarbetsavtal med det bolaget. Om molntjänst tillhandahålls av koncernbolag i ett land där koncernbolag har ansvar för molntjänst, och ingår avtal med kund, behövs samarbetsavtal med sådant koncernbolag.

---

37 Publik fråga**Från:** [REDACTED]**Datum:** 2017-12-14 16:45**Till:** Alla

Bilaga Allmänna villkor – Programvaror & tjänster, punkt 21 Ansvarsbegränsningar

EUs dataskyddsförordning ("GDPR") anger att det är den personuppgiftsansvarige, dvs. Kunden som ska genomföra lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa och kunna visa att behandlingen utförs i enlighet med EUs nya Dataskyddsförordning (GDPR Art. 24.1). Om en behandling ska genomföras på en personuppgiftsansvarigs vägnar ska den personuppgiftsansvarige dvs. Kunden, endast anlita personuppgiftsbiträden som ger tillräckliga garantier om att genomföra lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder på ett sådant sätt att behandlingen uppfyller kraven i Förordningen (Art. 28.1). I personuppgiftsbiträdesavtalet ska föreskrivas att personuppgiftsbiträdet endast får behandla personuppgifter på dokumenterade instruktioner från den personuppgiftsansvarige, dvs. Kunden (Art. 28.3

a)). Efterlevnaden av GDPR börjar således med att Kunden slår fast vad GDPRs krav betyder för Kundens verksamhet och för just det som avropas genom vart och ett Kontrakt. Ramavtalsleverantören är inte den som primärt styr över om GDPR kommer att efterlevas eller ej. Mot denna bakgrund, och då inte bara Kunden utan även Ramavtalsleverantören har ett ansvar direkt under lagen (GDPR) som är sanktionerat av kraftiga administrativa avgifter, är det rimligt att undantagen i Allmänna villkor, punkt 22.2, görs ömsesidiga. (Jfr Art. 82 om regress.) Det är också rimligt att Ramavtalsleverantören får en ansvarsbegränsning (ett så kallat "super-cap") för krav från Kundens "kunder", dvs. krav från kundens anställda, användare av de av kunden tillhandahållna systemen osv. Om kravställning och ansvar under avtalet inte är balanserat och överblickbart, finns risk att leverantören måste göra betydande riskpåslag på sina priser.

Vi är även frågande till meningen "oaktat vem som är personuppgiftsbiträde" och undrar om det som åsyftas möjligen är det faktum att en Ramavtalsleverantör svarar för sin underleverantör (kanske en molntjänstleverantör) oavsett om Ramavtalsleverantören och/eller underleverantören själv velat se sig som personuppgiftsbiträde eller inte.

Vi ber Kammarkollegiet överväga nedanstående justeringar av punkt 21.2:

21.2 Begränsningarna av Kundens och Ramavtalsleverantörens ansvar enligt punkt 21.1, 21.3 och 21.4 gäller inte vid brott mot regleringar i Kontrakt rörande ersättningsskyldighet till följd av krav från tredje part avseende intrång i tredje parts immateriella rättigheter, brott mot tecknat Säkerhetsskyddsavtal eller för skada som vållats uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet. Vidare är ansvarsbegränsningarna i avsnitt 21.1 inte tillämpliga på Kundens eller Ramavtalsleverantörens ersättningsskyldighet till följd av krav från tredje part avseende behandling av personuppgifter. Om Kunden eller Ramavtalsleverantören har betalat full ersättning för den skada som orsakats till följd av överträdelse av dataskyddslagstiftningen, ska Kunden och Ramavtalsleverantören ha rätt att från den andre återkräva den del av ersättningen som motsvarar den andres del av ansvaret för skadan. Oaktat vad som anges ovan i denna punkt 21.2, är Ramavtalsleverantörens totala skadeståndsansvar under hela Kontraktstid per kontraktår för krav från tredje part avseende behandling av personuppgifter, begränsat till 50 procent av Skadeståndsgrundande belopp.

Publikt svar

Datum: 2017-12-12 18:03

Från: Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Till: Alla

Kund har möjlighet att teckna personuppgiftsbiträdesavtal med annan än ramavtalsleverantör. Formuleringen "oaktat vem som är personuppgiftsbiträde" omfattar både situationer där ramavtalsleverantör är personuppgiftsbiträde samt situationer där annan än ramavtalsleverantör är personuppgiftsbiträde.

Ingen ändring görs avseende ramavtalsleverantörs skadeståndsansvar med anledning av frågan.

---

38 Publik fråga

Datum: 2017-12-15 14:12

Från: [REDACTED]

Till: Alla

I Kammarkollegiets nuvarande avtal Programvaror och tjänster 2014 (se t.ex. Grundläggande It, sist i punkt 20.2) anges att Ramavtalsleverantörs ansvar för krav från tredje part avseende Ramavtalsleverantörs behandling av personuppgifter ska regleras i tillämpligt Personuppgiftsbiträdesavtal. Det förefaller inte som Kammarkollegiet tänkt sig någon motsvarande möjlighet i de avtalsvillkor som hör till den pågående ramavtalsupphandlingen.

I ljuset av EUs nya Dataskyddsförordnings omfattande och med höga avgifter sanktionerade krav samt det förhållandet att gamla system med stor sannolikhet kommer att ha svårt att uppfylla de funktionella krav som lagen resulterar i, ser vi framför oss att Kunder kan få svårt att hitta leverantörer som är villiga att ta på sig t.ex. förvaltningsuppdrag för sådana system om ansvaret enligt avtalsvillkoren för behandling av personuppgifter är obegränsat. Det blir t.ex. omöjligt för en leverantör att försäkra leveransen. Vi ser en risk att de nödvändiga diskussionerna mellan Kund och Ramavtalsleverantör som borde ske genom ett transitionsprojekt - med gap-analys, åtgärdslistor, planering för att ta systemet ur bruk osv - riskerar att aldrig bli av eftersom seriösa leverantörer skräms bort av det obegränsade ansvaret.

Vi tror därför att Kammarkollegiet behöver fundera på vilka ansvarsbegränsningar Ramavtalsleverantören kan ges på området personuppgiftsbehandling. Åtminstone finns behov av en motsvarande möjlighet till ansvarsbegränsning i Personuppgiftsbiträdesavtalet, som den som 2014:års Ramavtal Programvaror & tjänster öppnar upp för. Vi undrar om Kammarkollegiet kan tänka sig att föra in den möjligheten i de Allmänna villkoren, punkt 21 Ansvarsbegränsningar.

Publikt svar

Datum: 2017-12-13 11:11

Från: Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet

Till: Alla

En skillnad som kan noteras mellan dataskyddsförordningen och personuppgiftslagen är att personuppgiftsbiträdet enligt dataskyddsförordningen får ett självständigt ansvar. I det personuppgiftsbiträdesavtal som upprättas mellan kund och personuppgiftsbiträde kan bilaga Utkast till Personuppgiftsbiträdesavtal användas som förlaga. Av bilagan framgår att parterna måste fylla i "Instruktion till Personuppgiftsbiträdesavtal" som en del av personuppgiftsbiträdesavtalet för att

dataskyddslagstiftningens krav ska kunna uppfyllas. Det är viktigt att detta görs korrekt och i tillräcklig omfattning för att tydliggöra respektive parts ansvar avseende behandlingen av personuppgifter.

Ingen ändring görs avseende ramavtalsleverantörs skadeståndsansvar med anledning av frågan.